

فصل ۱۳ : هواز دگی

هواز دگی : سنگ ها همواره بر اثر عواملی مثل **جانداران ، تغییرات دما ، باد ، آب ، یخچال ، نیروی جاذبه** جابجا و خرد و **متلاشی** می شوند که این تغییرات فیزیکی یا شیمیایی (با تغییر ترکیب سنگ) است .

هواز دگی فیزیکی : فرسایش و خرد شدن سنگ ها بدون اینکه ترکیب شیمیایی آنها تغییر کند .

مثال :

@ **یخ بستن** آب در شکاف سنگها (باعث افزایش حجم آب و خرد شدن سنگ می شود .)

@ رشد **ریشه گیاهان** و درختان در شکاف سنگ ها

@ **تغییرات دما** در شب و روز

@ **لانه سازی** حیوانات

@ حرکت و برخورد سنگها بر اثر جریان آب ، باد و یخچال ها

@ **فشار سنگهای** بالایی بر سنگهای زیرین

رسوباتی را که یخچال ها حمل می کنند فقط روی زمین کشیده می شوند که معمولاً زاویه دار هستند .
ولی رسوبات حمل شده توسط آب ها در برخورد با یکدیگر لبه های تیزی ندارند

هواز دگی شیمیایی : همراه با فرسایش و خرد شدن سنگ ها ترکیب شیمیایی آنها نیز تغییر می کند .

@ مهم ترین عامل هواز دگی شیمیایی **آب** است .

مثال برای هواز دگی شیمیایی :

@ ترکیب باران با کربن دی اکسید و نفوذ آن در زمین های آهکی و انحلال سنگهای آهکی و تشکیل غار آهکی

@ ترکیب اکسیژن با بعضی کانی ها مانند کانی های آهن دار که در مناطق مرطوب سریع تر انجام می گیرد .

@ مواد حاصل از فرسایش سنگها پس از حمل و جابجایی و رسیدن به بستر دریاها به ترتیب اندازه ته نشین شده و لایه رسوبی را تشکیل می دهند .

چرخه ی سنگ : سنگ ها و کانی های تشکیل دهنده ی آنها، مدام دچار تغییر می شوند. این تغییرات در اندازه و

ترکیب آنها به طور آهسته و پیوسته اتفاق می افتد.

@ سنگ های موجود در کره ی زمین در اثر فرآیندهای مختلف مانند هوا زدگی، انجماد مواد مذاب و دگرگونی به یکدیگر تبدیل می شوند. به این تغییرات **چرخه ی سنگ** گفته می شود.